

O številnosti čet, ki jih imamo doma in v inozemstvu, ni mogoče ničesar povedati. Neutemeljena pa je trditev, da bi čete, ki so izvežbane za bojišče na kontingentu, pridrževali doma.

Na razna vprašanja je odgovoril Viskomte Alendale, da je bilo 1. januarja 27.000 Nemcev, Avstrijcev in Madžarov na svobodi, 15.000 pa interniranih. Število na svobodi se nabajajočih žensk znaša 18.000.

Hindenburgova strategija.

Prav interesantno govori prof. Delbrück o Hindenburgovih operacijah na Poljskem. Delbrück pravi: Z interesantno strategijo je feldmaršal Hindenburg na vzhodnem bojišču zopet prišel na površje. Umaknil se ni v smeri na Berlin, marveč proti Šleziji ter je otežkočil Rusom s sistematičnim razdiranjem potov pot za seboj; v skoro lirčnih besedah se je pozneje ruski generalni štab sam pritožil nad tem. Postopanje Nemcev je bilo velikemu knezu tem bolj neljubo, ker tudi on ni hotel napadati v smeri proti Berlinu, marveč predvsem v smeri proti Šleziji. To ni bilo slabo mišljeno. Smer od Varšave proti Berlinu vodi mimo mogočnih bočnih pozicij Nemcev ob spodnji Visli, zasedenih s trdnjavami Thorn, Grandenz, Danzig in ob Netzi in Varti do Küstrina. Ta bočna pozicija, ki jo je lahko braniti, v katero je lahko pošiljati armade in iz katerih lahko nenadno prodirajo, je prava Zaščita Berlina. Rusi so torej nameravali, postaviti sem le nekako bočno kritej par korov, z glavno silo pa so hoteli ostati bolj na jugu. Če bi potem našli tu Hindenburgove čete, jih porazili s premočjo in vzeli Šlezijo, bi se bili mogli Rusi obrniti ravno tako proti Berlinu, kakor proti Dunaju. Že so bili Rusi blizu šlezijjski in poznanski meji, ko je nenadno prišla vest, da je Hindenburgova armada izginila, da se je z železnicami odpeljala iz Thorna proti ruskemu boku. Ta sunek je vrgel predvsem ruske zbornice, ki bi bili morali kriti prodiranje glavne ruske armade proti Thornu, nazaj, ter prisilil glavno armado, da se je razvila proti desnemu krilu, kar je za tako velike mase prav težavno. Že je stal del nemške armade Rusom med Lodzem in Varšavo v hrbtu. Malo je manjkalo, da bi bila morala pri Tannenbergu kapitulirati cela ruska armada. Število Nemcev pa je bilo napram Rusom za tak uspeh premajhno. Rusi so dobili še rezerve iz Varšave, ki so se

daj Nemce napadle v hrbtu, — drugače kakor pri Tannenbergu, kjer je stala tudi Rennenkampfova armada v hrbtu Hindenburgovi armadi, pa iz neznanih vzrokov ni posegla vmes. To pot pa so bili Nemci v hrbtu napadeni in so se morali iz obzema prebiti. Dasiravno pa ni bila nobena ruska armada uničena, prodiranje Rusov proti nemški meji je bilo zlomljeno in Hindenburg je dobil medtem ojačenja, tako da so se morali Rusi umakniti na obrambno črto kakih 80 kilometrov do Varšave. Boji se vrše sedaj na tej črti in pričakovati je še velikih dogodkov. Glavno pa je, da je ofenzivna sila Rusije zlomljena.

Rusi rabijo proti Turkom dum dum kroglice.

K.-B. Konstantinopol, 11. januarja. „Agence Telegraphique Milly“ poroča: Vsled poročil sanitetne službe armade in Rdečega polmeseca ter vsled fotografskih slik se je dognalo, da so Rusi med boji za Batum dum dum kroglice rabili. Turška vlada je potom italijanske ruski naznanila, da bode v slučaju tega edne koraške storila. — (Torej so pričeli Rusi že barske Francoze in Angleže posnemati, ki so tudi s prepovedanimi dum dum kroglicami grozovite rane pri nasprotnikih povzročili. To je sramota za vso Evropo! Op. ur.)

Beg prebivalstva iz prestolice ruskega Kavkaza.

K.-B. Kopenhagen, 11. januarja. Petrograjska „Rječ“ poroča: Zaradi velikega odpotovanja prebivalstva iz Tiflisa objavlja ruski gubernier razglas, v katerem izjavlja, da Tiflisu ne grozi nobena neposredna nevarnost. Okrepčanje garnizije v Tiflisu in odprava državne lasti iz mesta je le čin v vojni navadne previdnosti. Gubernier preti, da bode one osebe, ki širijo napačne govorice o vojnem položaju, s 3000 rubli globe ali pa ječe do 3 mesecev kaznoval. — (Iz tega je pač eno razvidno: Rusi se bojijo že za svoje glavno mesto v Kavkazu Tiflis. Torej so poročila Turkov o zmagah proti Rusiji gotovo resnična. Svaka sila do vremena! To velja tudi za krvavi ruski carizem! Op. ur.)

Neresnične vesti o turškem porazu.

K.-B. Carigrad, 10. januarja. Poročilo glavnega stana pravi:

Ruski listi priobčujejo krive vesti o turških porazih. Kot odgovor obelodanja glavni stan z dne 9. t. m. datirano brzojavko poveljnika kavkaške armade o vojaških operacijah, ki so v teku že dva tedna. V tej brzojavki se naglašajo: Na glavni fronti so naše čete osvojile dominirajoče sovražne postojanke onkraj meje. V prostoru pri Oltyju in Ardagunu so vse operacije ustavljene vsled snega in občutnega mraza. Zasedli smo Urmijo in Kotur. Naše, v Aserbejdžanu operirajoče čete zasledujejo v kljub vremenskim nevarnostim sovražnika, ki se umika. Rusi trde, da so v jeli divizijskega poveljnika nekega našega armadnega kora. To vest dementiramo. Res pa je, da je neki ruski oddelek v neki ruski vasi napadel transport ranjencev med katerimi je bil tudi težko ranjeni poveljnik neke naše divizije. Tega so Rusi vjeli, vse druge pa so pobili.

Od Iraka sem sta včeraj poskusila dva angleška pehotna bataljona z 2 brzostrelnima gorskima topovoma presenetiti taborišče Arabcev v okolici pri Kornu. Zašla pa sta v zasedo in izgubila v dveurnem boju 125 mož na mrtvih in ranjenih. Arabci so zasledovali sovražnika, ki je bežal. Na arabski strani je bilo ranjenih 15 mož, dasi so Angleži streljali iz velike bližine.

Angleški izvoz.

K.-B. London, 10. januarja. Izvoz Anglije meseca decembra se je zmanjšal za 39,3% ter je znašal 26.278.000 funtov. Zmanjšal se je izvoz živil, premoga, železa, jekla, strojev, bombaža, kemikalij in usnja. Gradba ladij je poskočila za inozemstvo za 13.934 funtov. V celoti se je zmanjšal izvoz v letu 1914 za 95.014.000 funtov. — Uradna poročila o cenah

živil izkazujejo zvišanje za 20% proti januarju lanskega leta.

Odstop ministra za zunanje zadeve grofa Berchtolda.

K.-B. Dunaj, 13. januarja.

Minister c. in k. dvora in zunanjih zadev grof Berchtold, ki je Njeg. c. in k. Veličanstvo že pred daljšim časom prosil, da naj ga milostno od njegove službe odpusti, je to prošnjo zdaj na najvišjem mestu ponovil.

Njeg. Veličanstvo cesar je važne osebnosti vzroke, ki so dovedle ministra za zunanje zadeve do svojega odstopa, priznal in najmilostnejše tej prošnji ugodil.

Kot naslednik grofa Berchtolda bode kr. ogrski minister na najvišjem dvoru grof Burian za ministra c. in k. dvora ter zunanjih zadev imenovan.

Rumunija mobilizira?

Francoski listi poročajo: Mobilizacijo v Rumuniji pričakovati je v najkrajšem času. Za konec meseca januarja poklicalo se je pod orožje že 330.000 mož. Sedaj stoji v aktivni vojaški službi 85.000 mož. V kratkem času imela bode Rumunska 600.000 mož pod orožjem, od katerih je 450.000 mož linijskih vojakov. — Kako, zakaj in proti komu mobilizira Rumunska, doslej ni jasno. Morda tiči v tem le nekaka politična previdnost. Ali vsekakor je zadeva tako važna, da zasluži splošno zanimanje.

Italija pred mobilizacijo.

Razni listi so poročali v zadnjem času, da se je pričela v Italiji mobilizacija vojaških sil. Pravzaprav ne javna uradna mobilizacija, marveč le nekako tiho oboroženje. Graška „Tagespost“, piše v tem oziru v svoji številki od pretekle srede sledeče: „Nad vsak dvom stoji laško oboroženje armade in mornarice. Mobilizacija sicer ni ukazana in vendar že stoji nad 600.000 mož pod orožjem. Te dni se pokliče nove rekrute, ki bodejo v 6 tednih izvežbani. Koncem februarja torej bode znašalo število pod orožjem stoječe armade 800.000 mož. Medtem se je rezervne razrede prve linije polagoma k orožnim vajam vpoklicalo in zopet odpustilo. Strelivo za posamezne vrste orožja je že davno na določenih krajih zbrano. Mobilizacija bi se v danem slučaju lahko prav hitro izvršila. Istotako pripravljena je mornarica...“ Italija se torej pripravlja; vprašanje je le: proti komu? „Tagespost“ pravi v svojem članku: „Karkoli tudi Italija namerava, tako pametna bode, da ne bo zabodla v vsršenovo gnezdo. In v teh par tednih, ki so še potrebni, da je Italija popolnoma za boj pripravljena, zamore se na bojiščih toliko važnega zgoditi, da bodejo naša žalostna prsa zopet prostje dihala... Upajmo!

Avstrijski junak.

Avstrijski gefreiter Josef Bachinger naše hrabre armade bil je imenovan za feldvebla in poleg tega odlikovan z železnim križem 1.

Franz Jos. Bachinger, erhielt das Eiserne Kreuz 1u.2. Kl.

in 2. razreda. Vrlemu temu junaku, katerega sliko danes prinašamo, se je namreč posrečilo, da je vjel ruskega gubernierja trdnjave Varšave barona pl. Korffa.

Bolni
naplntih
Sanatorij
Aflenz
Hofacker 1830, Bistajersko, Prospekt

V vojski — 1915 nasproti*

Minulo je staro leto med prasketanjem pušk, gromenjem topov in žvenkom sabelj. Prešli so dnevi, njih ure in minute, v katerih smo vsi tuintam trepetali; navdajalo pa nas je zmiraj tudi neko zvišeno čuvstvo. Na tisoče ljudi je zgubilo svoje najdražje; na tisoče hrabrih vojščakov je krvavelo na bojnih poljih; mnogi, da prav mnogi so žrtvovali celo svoje življenje za domovino. Na tujih poljanah najdeš grobove ju-

* Ta izborni članek posnemamo iz „Gosp. glasnika“; gotovo bode vse naše čitatelje zanimal.

nakov, na katere so postavili zvesti sobojevniki iz lesa priproste križe in jih okrasili z zelenim smrečjem. Minula je tudi sveta božična noč, katera nam znova obljublja našo največjo željo; mir na zemlji ljudem, ki so dobre volje. Tako hiti in drvi kolo časa naprej in vodi tega življenja, onega smrti nasproti.

Zakaj je tako? Priti temu do dna, nam je zemljanom odrečeno. Pač lahko zapopademo zakon življenja, toda pretuhtati ne moremo njega prvotnosti. To je tajnost svetove vstvarjajoče in svetove vzdržujoče vsegomočnosti božje.

S Silvestrovim pokopljemo staro leto in stopimo čez prag novega leta. Kakor neizmerno velika ravan, na katero je padel bel sneg in v katerem še ne najdeš nobenega sleda, kakor list nepopisanega papirja, tako leži novo leto 1915 pred nami. Kaj bo zapisala vanj usoda v teh jako resnih dnevih, kaj ljudje? Zastor, ki tajinstveno zakriva novo leto, od kojega toliko pričakujemo in se moramo tudi bati in trepetati za marsikaj, še je le nekoliko odgrnjen. Dan za dnevom smemo zmiraj dalje prodirati, zmiraj naprej, — dokler tudi leto 1915 ne postane staro leto, v katerem ničesar več ne zahtevamo in se ničesar več ne nadejamo, ničesar več ne želimo, kakor le srečnega konca, ki bo prinesel z božjo pomočjo našiljubi očetnjavi zaželjeno zmago in trajen mir.

Mesec, zvest spremljevalec naše zemlje in splošna nočna svetiljka ljudij, je letni regent. Pod čudovito močjo njegove srebrne svetlobe bo se razodela skrivnost. Še divja grozna vojska. Pred sklepom leta 1914 glasi se v leto 1915 med gromom topov, prasketanjem pušk in žvenketom bridkih sabljic: Zdržite tudi še v naprej v vseh stiskah in nadlogah ter krvavem boju! To naj bo tudi naše geslo!

Kakor v letu 1914 stojimo tudi leta 1915 v znamenju meča — in plugal! Vojak in kmet sta najvažnejši opori tekočega leta. Vojak, da brani in čuva nas in domovino; kmet pa, da obdeluje polje, oskrbuje živinico, da dobijo hrabri branitelji domače grude in ljudstvo sploh kruha in mesa za svoje preživetje. Tako pridemo pri našem razmotrivanju ob novem letu do točke, ki nam kaže veliko vrednost kmečkega stanu za državo in prebivalstvo. Kar smo tolikokrat povedali ustmeno in pismeno, in za katere resnične besede smo morali prestati toliko sovražnost — še le vojska je takorekoč povedala vsakomur v obraz, kolike važnosti je kmečki stan; nadalje kako je bilo potrebno in bo zmiraj tudi ostalo potrebno, podpirati in povspesevati kmečki stan.

Velika naloga čaka kmečki stan v novem letu. Preskrbeti mora vsakdanjega kruha. V kolikor je bilo treba izvršiti v starem letu predpriprave, izvedli so jih kmetovalci kljub težkočam, katere so nastale vsled vojske podražene produkcije, nadalje v kljub pomanjkanju delavnih močij in vprežne živine.

Z velikim naporom so spravili kmetovalci leta 1914 letino, obdelali polje za ozimino in večinoma pripravili polja za pomladno setev. Mnogi so posejali več ozimine kakor v normalnih letih. Vlada se je potrudila, podpirati v vsakem oziru ta dela in iti kmetovalcem na roko. Izdala se je cela vrsta naredb, da se ne ohranijo samo dosedanje črede živine, ampak se celo še pomnožijo. Naši kmetovalci so se voljno uklonili vsem tem naredbam. Dolgo zimo uporabljajo sedaj kmetovalci, da pripravljajo travnik in polje — če jim dovoli le količjak vreme — za pomladansko setev. Večina kmetovalcev bo sejala tudi več jarega zrnja kakor v normalnih letih. Da izvedejo te svoje namere, potrebno je, da izvršijo pravočasno priprave. Treba bo si oskrbeti potrebna zrnja za setev in umetnih gnojil, skrbeti pa tudi za delavske moči in vprežno živino.

Ker doma ne bomo našli niti delavcev, niti

vozne živine brez posla — saj jih je pobrala vojna služba — mora se pravočasno skrbeti za to, da bodo kmetijstvu pri delu pomagale one delavske moči, ki so prišle kot ubežniki in vjeti vojaki v deželo. To je prav in popolnoma v redu! Ker jim je dajala po zimi dežela hrane, morajo sedaj tudi sopomagati, da se zopet nadomestijo in napolnijo izpraznjene kašče. Med ubežniki iz Galicije in Bukovine je na tisoče ljudij, ki razumejo kmečko delo; te bi toraj lahko uporabljali za kmečka dela. Ravnoisto velja glede vjetih ruskih vojakov. Ako bi te delavske moči primerno porazdelili, mogče bi bilo, izvesti spomladi vsa poljska dela v vseh pokrajinah kronovine. Treba pa je že danes predpriprav. Varčevati je treba z zalogami piče, da si rešimo nekake rezerve za leto 1915, kajti ne vemo, kakega vremena še se bomo čakali. V živinoreji se naj stremi za čim največjo produkcijo. Vzrejati bomo morali tudi živinčeta, katera v vzrejnem oziru sicer prav malo obetajeta, toda kažejo naglo rast.

Premagati bo treba mnogo težkoč, da se doseže stavljeni cilj, izvedejo one naloge, kojih rešitev pričakuje od kmeta država in ljudstvo. S skupnim delom, pomočjo sosedov, vsled dobre volje bo se marsikaj olehčalo in moglo povspesevati.

Ker pozna potrebo, podpirala in pomagala bo nam brezdvomno v vsakem oziru naša vlada v teh težavnih časih.

Tako pa hočemo polni zaupanja v Boga iti pogumno in brez bojazni novemu letu nasproti s klicem:

Z Bogom za cesarja in domovino!
Generalni tajnik Juvan.

Novi šef deželne vlade v Bosni in Hercegovini.

Prinašamo sliko generalmajorja Štefana pl. Sarkotić, ki je bil pred kratkim imenovan za šefa deželne vlade v Bosni in Hercegovini.

General Sarkotić

Plem. Sarkotić bil je rojen leta 1858 v Sivacu na Hrvatskem in je bil preje povelnik 5. infanterijske brigade v Linzu. Smatra se ga splošno za izbornega vojaka in jako priljubljenega energičnega moža.

Kmetovalčeva opravila v mesecu januarju.

Na domu. Ko ni možno delati na prostem, omlati naj se razna, pod streho spravljena semena. Krumpir naj se skrbno prebere. O toplih dneh naj se blevi prezračujejo in poskrbi za to, da se ne bo živina napajala s premrzlo vodo. Preišče se kolje.

Na polju. O lepih dneh zvažaj hlevski gnoj na polje, kjer ga devaj v kupe. Popravi steze in kolovoze. Ko se zemlja odpusti in primerno osuši, preoravaj ledine in deteljiska, ki

jih nameravaš upcrabiti za pridelovanje drugih poljskih pridelkov.

V vinogradu. Če ni prehud mraz, rigolaj za novo nasado. Če je le mogče vinograd pokolči, a močnejše kole, preden jih zabiješ, na ošpičenih koncih nekoliko osmudi, da ti dalj časa vztrajajo. Ako trt še nisi gnojil, pognoji, ako je le mogče, vsaj sedaj.

V sadovnjaku. Sadno drevje pretrebi, kakor hitro več ne zmazuje, pa tudi osnaži ga, to je ostrgaj z njega star labad, mah in lišaje, ter razno goseničjo zalego na en ali drugi način pokončaj. Pripravi kolce za nove nasade. Z nabiranjem cepičev lahko pričneš.

Na vrtu. Ako je nastopil hud mraz, zavaruji razno zelenjavo pred njim. Zimski regrat ali radič izkopavaj in pripravi za vlaganje v gnojne kupe, da se vbeli.

Na travnikih. Popravi in sčisti jarke, poravnaj krtine in če se je travnik dovoljno osušil, pobranaj ga dobro. Če imaš dovolj gnojnice pri hiši, zvažaj jo na travnike.

V gozdu. Sekaj in spravljaj drva iz gozda na dom. Razžagaj in razcepi jih že sedaj, da se za poznejšo rabo do dobra presuše.

Skrb za varstvo rastlin v mesecu januarju.

Novo leto ne nastopa ravno z bogsigavedi kako ugodnimi obetanj, marveč nalaga nam novih skrbi za naš obstanek. Če se hočemo srečno izkoptati iz kritičnega položaja, v katerem se nahajamo, je treba, da poskrbi vsak poedin kmetovalec za to, da svoje polje začasa pravilno obdela. Neobhodno potrebno je, da prdelamo kolikor mogče živeža zase, za svoje in druge sodržavljane. Da pa to dosežemo, ne zadošča samo to, da nje preoramo, skrbno obsejemo id., marveč je treba, da marljivo zatiramo tudi množštevne škodljivce, kateri nam lahko že pred žetvijo uničijo vse, uničijo kruh, ki si ga moramo pridobivati v potu svojega obraza.

Dasiravno se nahajamo tako rekoč v osrčju zime, v onem letnem času, ko narava počiva, vkljub temu najde skriben poljedelec lahko dovolj posla na svojem polju, da si z njim prežene dolge čase in da pozabi nekoliko na žalostne čase. Na polju naj skrbno pregleduje svoje setve in nasade, in če zapazi, da so se naselili na njih kakšni škodljivci, naj prične takoj z zatiranjem istih, kajti s tem si prihrani mnogo dela, ki bi mu ga lahko prizadalo pokončevanje škodljivcev, zapričeto šele v bodoči spomladi.

Kdor se še ni polotil zimskega zatiranja raznih škodljivcev, poseže naj čimprej po vseh onih sredstvih, ki smo jih priporočali uporabiti svoječasno za zatiranje.

Osnaži in pretrebi naj drevesne krone, ostrga z debel star lubad in razno drugo nesnago, zavaruje naj drevje pred zajci, kuncji, poljskimi mišimi itd., zavaruje pa naj tudi pred zlimi posledicami mraza. Ostrgana, starega lubada, mahu in lišajev oproščena debla, naj namaže o suhem vremenu z apnenim beležem.

Zasleduje naj se zalego gobavca (Liparis dispar) in prstenčarja (Bombix neustria), ter jo pokončaj, bodisi s tem, da se jo pobere in seže ali pa da se jo obije s petrolejem. Zasleduje naj se tudi zalego raznih drugih sadnih škodljivcev, osobito pa naj se potrebi z dreva goseničje zaprede in jih seže.

Preišče naj se lepivne pasove in če se je lepivo s prahom ali razno drugo nesnago ali celo pedičevimi meteljki zamazalo, naj se jih ostrga in eventualno z lepivom znova namaže. Čestokrat se oplode samice zimskega pedica že na deblu, pod nastavljenim lepivnim oročjem in odložijo tam svoja jajčeca, zato naj se natančno pregleda in če se jo zapazi, naj se jajčeca zmasti s prsti.

Krog jablanovih in huškovih debel naj se privežejo iz nabrenkanega papirja napravljeni prstani (mrčsolovni pasi) ali pa iz slame napravljeni pasi (kakrašni se uporabljajo za povezovanje žita v snope), kajti v nje se radi poskrivajo hrošči, ki kvarijo cvetje tega drevja, t. j. cvetoderi in kateri pričenjajo lezti iz zimskih skrivališč že proti koncu januarja meseca. Te pase je treba vsake tri dni pregledati, in če se zapazi, da so v njih skriti cvetoderovi hrošči, odvezati in opariti jih, ter privezati znova na debla.

Da se zatire krvavo ušico, katera se je žalbog že prebudo razširila po naših krajih, naj se poskopri napadeno sadno drevje z 10—15 odstotno dendrinovo raztopino ali pa z emulzijo, napravljeno iz petroleja in mila. Stirajst dni po pivem škropljenju, naj se poskopri drevje znova z eno ali drugo tu navedenih raztopin.

Ako vreme dopušča, naj se star lubad s trt ostrgava, kajti pod njim je čestokrat skrita zalega grozd-

Obrambeno sredstvo

zoper marsikatero bolezen in težavo je človeška koža, pa le tedaj, ako je zdrava, ako so njene luskjnice odprte in ako ni dihanje skozi kožo ovirano. Zato naj pri potenju, izpuhih, srbenju kože, vnetju s Fellerjevim čiščočim, vrtenju in pot

odpravljačim rastlinskim esenc-fluidom z. zn. „Elzafluid“ hitro zcpet normalno izgledanje, čistost in zdravje kože dosežemo. Tudi glavno kožo moramo z „Elzafluidom“ negovati, da pospešimo rast las in preprečimo kožne luskine. Istotako potrebno je za negovanje teinta zoper pege, mitesserje in mozole. Tudi pri bolečinah

vseh vrst je obrabjanje z bolečine odpravljačim „Elzafluidom“ pravi blagor. 12 steklenic tega mnogokrat rabljenega domačega sredstva pošlje franko za 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsaplaz št. 241 (Hrvatsko)

prose — — —